

Směrnice EU o energetické náročnosti budov

JUDr. PhDr. Petr Maule

Důvody zavedení úsporných opatření

- Na budovy připadá 40 % spotřebovaná energie a 36 % přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů souvisejících s energií
- Vytápění, chlazení a příprava teplé vody představují v EU 80 % energie, kterou domácnosti spotřebovávají
- Je třeba renovovat budovy v EU, aby byly energeticky účinnější a méně závislé na fosilních palivech
- Renovace navíc přispívají k tvorbě místních pracovních míst a hospodářskému růstu

Hlavní cíle

- Snížení emisí skleníkových plynů z budova a konečné spotřeby energie do roku 2030
- Stanovení dlouhodobé vize pro budovy k dosažení klimatické neutrality v celé EU do roku 2050
- Zvýšit míru a rozsah renovací budov
- Zlepšit informace o energetické náročnosti a udržitelnosti budov a zajistit, aby všechny budovy byly v souladu s požadavky na klimatickou neutralitu do roku 2050

Hlavní cíle

- Hlavním cílem revize směrnice o energetické náročnosti budov v roce 2018 bylo snížit administrativní zátěž
- Všechna opatření společně by snížila administrativní zátěž o téměř 100 milionů EUR ročně
- Hlavním účelem Směrnice spolu s aspekty ostatních návrhů „Fit for 55“ souvisejícími s budovami je uvést sektor budov do souladu se zvýšenými ambicemi v oblasti klimatu

Jednotlivá úsporná opatření

- Podpora nahrazení neúčinných kotlů na fosilní paliva systémy bez přímých emisí skleníkových plynů
- Modernizace soukromé dobíjecí infrastrukturu na parkovištích v budovách a v jejich blízkosti
- Zlepšení infrastruktury pro parkování jízdních kol
- Doplnění právních předpisů týkajících se výrobků, např. nařízení o označování energetickými štítky, jež spotřebitele motivuje k tomu, aby nakupovali ve své třídě nejlepší výrobky spojené se spotřebou energie a spotřebiče umísťované v budovách

Opatření na úrovni EU a přínosy

- Odrážejí potřebu vzhledem ke zvýšeným ambicím EU v oblasti klimatu a energetiky
- Opatření potřebná v souladu s ustanoveními nařízení o správě energetické unie
- Směrnice přináší řadu výhod: od lepšího zdraví a životní pohody občanů, vzniku pracovních míst na místní úrovni podporujících oživení, zmírnění energetické chudoby, sociálního začlenění, lepších životních podmínek, snížení emisí skleníkových plynů, odolnosti vůči změně klimatu, až po snížení spotřeby energie a nákladů na energii.

Konkrétní ustanovení Směrnice

- Směrnice o energetické náročnosti budov stanoví vizi pro dosažení fondu budov s nulovými emisemi do roku 2050
- „Budovy s nulovými emisemi“ se stávají novou normou pro nové budovy, úrovní, které má být dosaženo rozsáhlými renovacemi od roku 2030, a vizí pro fond budov v roce 2050
- „Budovy s téměř nulovou spotřebou energie“, která zůstává normou pro nové budovy až do uplatnění normy pro budovy s nulovými emisemi a stává se úrovní, které má být dosaženo rozsáhlými renovacemi do roku 2030

Konkrétní ustanovení Směrnice

- Jasné a jednotné vymezení pojmu „kabeláž“
- „Parkovací místa pro jízdní kola“ - Směrnice vyžaduje, aby členské státy podporovaly rozvoj zelené mobility jako klíčové součásti naplňování cílů Zelené dohody pro Evropu. Jedním z nástrojů pro snižování emisí skleníkových plynů z dopravy je podpora aktivní mobility, zejména jízdy na kole

Konkrétní ustanovení Směrnice

- Vybavení nové budovy a změny dokončené budovy dobíjecím bodem a dobíjecí infrastrukturou - Podmínky podporují využívání energie z obnovitelných zdrojů na místě pro dobíjecí infrastrukturu, konkrétně dobíjecí body pro elektrická vozidla. Dobíjení je v souvislosti s novými budovami obzvláště důležité, neboť zde parkují elektrická vozidla pravidelně a dlouhodobě. Instalace dobíjecích bodů v soukromých prostorech může zajistit skladování energie pro související budovu a integraci služeb inteligentního dobíjení a obousměrného nabíjení a služeb integrace systému obecně

Transpozice do českého právního řádu

- **Vyhláška č. 222/2024 Sb.**, kterou se mění vyhláška č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov
- Vyhláška reaguje na povinnost provádět výpočet energetické náročnosti v budovách nebo zónách s chlazením, úpravou vlhkosti nebo s výrobou elektrické energie v intervalu nejvýše jedné hodiny, a to s cílem zavést do výpočtu hodnoty vyplývající z reálného denního průběhu venkovní teploty a intenzity slunečního záření v průběhu celého roku

Transpozice do českého právního řádu

- Zatímco vytápění lze s dostatečnou přesností posuzovat na základě průměrných měsíčních klimatických údajů, u chlazení a úpravy vlhkosti vzduchu tomu tak není. Výpočet s měsíčním krokem je sice i pro chlazení a úpravu vlhkosti podle platných norem přípustný, ale z praktických zkušeností vyplývá, že může vést k nereálným výsledkům, které nereflektují skutečnost, kdy je opravdu technický systém využíván

Nová zelená úsporám (NZÚ)

- Cílem je snížit spotřebu energie, emise CO₂ a provozní náklady na bydlení, modernizovat domy pro vyšší efektivitu, OZE
- **Dotace se mohou vyplácet předem** (zálohově) — to je velká změna oproti dřívějším stavům
- Nové podmínky vlastnictví a bydlení: žadatel (a členové domácnosti) mohou vlastnit nanejvýš **dvě nemovitosti určené k bydlení**
- Povinnost trvalého pobytu v nemovitosti podporované projektem — žadatelé (či členové domácnosti) musí mít trvalý pobyt v té nemovitosti a setrvat určitou dobu.

Nová zelená úsporám (NZÚ)

- Žadatel musí být **fyzická osoba**, vlastník (nebo spoluvlastník, či budoucí vlastník) nemovitosti
- Nemovitost musí být určena k bydlení, být řádně užívaná či zkolaudovaná
- Doba udržitelnosti – vlastnictví a zachování provedených opatření po určité roky (obvykle 5 let)
- Výdaje na opatření musí být **způsobilé** — v rámci technických pravidel, v rozsahu daném výzvou a v rozmezí předem stanoveném obdobím (např. klouzavé období)
- Žádosti se podávají elektronicky přes systém SFŽP ČR

Nová zelená úsporám Light (NZÚ Light)

- Jedna z nejdostupnějších dotačních variant pro domácnosti
- Cílem je umožnit menší, dílčí renovace bez nutnosti velkého projektu či komplexní rekonstrukce
- Prostředky mohou být čerpány i zálohově — tedy část dotace může být vyplacena před dokončením prací
- Dílčí zateplení konstrukcí tedy obvodové stěny, strop, podlaha, střecha
- Výměna oken a dveří, včetně stínící techniky (vchodové dveře, balkónové)
- Výměna zdrojů tepla – zejména na ekologičtější (kotel na biomasu, tepelná čerpadla)

Dotazy a nejasnosti?